

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА БІОЛОГІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Медико-соціальні аспекти порушення репродуктивного здоров'я у підлітків м. Вінниці»

Студентки 2 курсу групи ЖББмс
Освітньої програми: Біологія
Спеціальності: 091 Біологія
Галузі знань: 09 Біологія
Ступеня вищої освіти: бакалавр на основі
початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти ,
здобутої за іншою спеціальністю
Маньківська Юлія Романівна
Науковий керівник Гудзевич Л.С
кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри біології

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали,
прізвище)

Члени Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Зміст

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ І ПОРУШЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я – ЯК МЕДИКО СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА.....	7
1.1.Репродуктивне здоров'я підлітків. (Скринінгові дослідження).....	7
1.2.Основні причини порушення репродуктивного здоров'я за даними літературних джерел.....	12
РОЗДІЛ 2 . МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	18
2.1.Матеріали дослідження.....	18
2.2.Методи дослідження.....	19
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	22
1.1 Результати анкетування.....	22
1.2 Результати вивчення поширення патології репродуктивної системи у підлітків.....	27
1.3 Профілактика порушень репродуктивного здоров'я підлітків.....	34
ВИСНОВКИ.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	39

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієць О. А. Підліткова вагітність: актуальна проблема сьогодення / О. А. Андрієць, Л. В. Ринжук, О. І. Боднарюк // *Акушерство. Гінекологія. Генетика.* – 2016. – Т. 2, № 4. – С. 77–80
2. Антипкин Ю. Г. VI Конгресс педиатров Украины: профессиональный диалог о самом важном / Ю. Г. Антипки, Р. А. Моисеенко, Н. В. Хайтович // *Медична газета “Здоров’я України”.* – 2009. – № 21. – С. 24–25.
3. Богатирьова Р. В. Система охорони здоров’я населення в Україні // *Здоров’я жінок та дітей в Україні* / [Р. В. Богатирьова, Б. М. Ворник, Т. К. Іркіна та ін.]. – К. : Програма розвитку ООН, 2007. – С. 38-48
4. Бойко Г.Б. (2012) Бактеріальний вагіноз: сучасний погляд на проблему. *Укр. мед. часопис*, 5(91): 91–93.
5. Бояркина Ю.В. Культура здоровья как фактор развития социальнодемографической ситуации в современном российском обществе / Ю.В.Бояркина // *Вопросы культурологии* – 2007. – №7. – С. 2933.
6. Буканова С.В. Тиреоидный статус у детей и подростков с диффузным эндемическим зобом / Буканова С.В., Самсонова Л.Н., Ибрагимова Г.В. и соавт. // *Педиатрия.* – 2004. – № 3. – С. 15-18.
7. Быстрицкая Т. С. Беременность и гинекологическое здоровье у подростков / Т. С. Быстрицкая. – М. : Феникс, 2015. – 256 с.
8. ВИЧ-инфекция, сексуальное и репродуктивное здоровье молодежи / под. ред. Л. П. Симбирцевой. — СПб. :Островитянин, 2010. — 344 с.
9. Вопросы депопуляции в крупных промышленных регионах / [научн. ред. Л. Н. Иванова]. – Луганск, 2005. – 467 с.
10. Вульвовагиниты: скрининг и лечение вульвовагинального кандидоза, трихомониаза и бактериального вагиноза. Обзор практических рекомендаций Общества акушеров и гинекологов Канады 2015. *Медичні аспекти здоров’я жінки.* – 2016. – № 1. – С. 23–28

11. Гнатко Е.П. Проблемы гинекологической патологии подростков / Е.П. Гнатко, М.А. Михайлюта, А.И. Чубатый // Медицинские аспекты здоровья женщины. – 2015. – №– С. 24–25.
12. Гудзевич Л.С. Використання симуляційних технологій при викладанні навчальної дисципліни “Сестринська справа”/ Л.С. Гудзевич // Science and life. : Proceedings of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary - Ukraine, Kyiv, 16-17 November 2017 [Electronic resource] / Editors prof. I.P.Klimov, I.V.Ignatko, V.B.Mantusov. – Electron. txt. d.. – Czech Republic, Karlovy Vary: Skleněný Můstek. – P. 124-131.
13. Гудзевич Л.С. Формування здоров’язберігаючого простору в навчально-виховному процесі/ Л.С. Гудзевич // //Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – Вип.35. - Вінниця: ВДПУ, 2011.- С.113-116.
14. Гудзевич Л.С. Використання кейс технологій при викладанні навчальної дисципліни “Сестринська справа” /Гудзевич Л.С. // Актуальні питання географічних, біологічних та хімічних наук. Основні наукові проблеми та перспективи дослідження / Збірник наукових праць ВДПУ. – Вінниця, 2017. – Вип. 14(19) – С. 70-72.
15. Гудзевич Л.С. Особливості організації польових практик з природничих дисциплін та чинники їх безпеки / Л.С. Гудзевич // Збірник наукових праць ВДПУ «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми». – Вінниця, 2011. – Вип.28 – С. 278-282.
16. Гудзевич Л.С. Синдром хронічної втоми у дітей та підлітків / Л.С. Гудзевич, Р.А. Крешун //Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – Вип.43. – Вінниця: ВДПУ, 2015. – С. 396-398.
17. Гуркин Ю. А. Гинекология подростков / Ю. А. Гуркин // Руководство для врачей. — СПб. : Фолиант, 2000. — С. 574.

18. Гуркин Ю.А. Детская и подростковая гинекология: руководство для врачей. — М.: ООО Медицинское информационное агентство, 2009. — 424 с.
19. Дудіна ОО, Терещенко АВ. Ситуаційний аналіз стану здоров'я дитячого населення. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я. 2014;2:49-57. doi: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2014.2.3372>
20. Журналистам о репродуктивном и сексуальном здоровье : пособие / под ред. Б. М. Ворника. – К. : Семья, 2003. – 192 с.
21. Запорожан В.М. Акушерство і гінекологія. Книга 1. Акушерство. – К.: Здоров'я, 2000. – 431с.
22. Здоровье-2020: Основы Европейской политики в поддержку действий всего государства и общества в интересах здоровья и благополучия / ВООЗ. Европейское региональное бюро ; EUR/RC62/9 Шестьдесят вторая сессия. Мальта, 10–13 сентября 2012 г. — 16 с.
23. Ильин Е. П. Пол и гендер / Е. П. Ильин. — СПб. : Питер, 2010. — 688 с.
24. Калью П. И. Сущностная характеристика понятия «здоровье» и некоторые вопросы перестройки здравоохранения: обзорная информация / П. И. Калью // ВНИИМИ. — 1988. — 69 с.
25. Кирющенко А. П. Алкоголизм и потомство / А. П. Кирющенко // Врач. — 1995. — №8. — С. 5–6.
26. Колесов Д. В. Физиолого-педагогические аспекты полового созревания / Д. В. Колесов, Н. Б. Сельверова. — М. : Педагогика, 1978. — 145 с.
27. Коломейцев М.Г. Проблемы полового воспитания и охраны репродуктивного здоровья подростков/ М.Г Коломейцев// Российский педиатрический журнал – 2007. – № 4. – С.36 – 39.
28. «Красная нить». Советы и рекомендации — методы работы по профилактике ВИЧ/СПИД и половому воспитанию среди подростков. — Стокгольм — СПб. : Ester Stockholm, 2006. — 206 с.

29. Личко А. Е. Подростковая наркология. Руководство / А. Е. Личко, В. С. Битенский. — Л. : Медицина, 1991. — 304 с
30. Личко А. Е. Підліткова психіатрія : Керівництво керівництво для лікарів / А. Е. Личко. — Л. : Медицина, 1979. — 336 с.
31. Лібанова Е.М. Комплексний демографічний прогноз населення України до 2050 року / за ред. чл.– кор. НАНУ, д.е.н., проф. Е.М. Лібанової. – К.: Український центр соціальних реформ, 2006. – 138 с.
32. Мадарас Л. Что происходит с моим телом? Книга для девочек / Л. Мадарас ; пер. с англ. — М. : АСТ : Астрель : Полиграфиздат, 2011. — 288 с.
33. Мадарас Л. Что происходит с моим телом? Книга для мальчиков / Л. Мадарас ; пер. с англ. — М. : АСТ ; Астрель ; Полиграфиздат, 2011. — 288 с
34. Медведовська Н.В. Сучасний стан здоров'я підлітків в Україні / Н.В. Медведовська // Соврем. педиатрия. – 2010. – № 6. – С. 14-16.
35. Моисеев В.С. Алкоголь и болезни сердца / В.С. Моисеев, А.А. Шелепин — М.: ГЭОТАРМедиа, 2009. — 168 с.
36. Мудрий Я. Теоретичні аспекти тренінгової роботи по збереженню репродуктивного здоров'я старшокласників / Я. Мудрий // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 11 Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 2) – С. 80-85.
37. Оразмурадов А. А. Влияние алкоголизма и табакокурения на течение беременности и перинатальный исход родов / А. А. Оразмурадов и др. // Наркология. — 2007. — №11. — С. 60–62.
38. Оруджев Н. Я. Роль социальных факторов в развитии наркоманий и токсикоманий у детей и подростков / Н. Я. Оруджев, О. А. Жигунова // Современные проблемы наркологии : Материалы науч.-практ. конф., 21–22 октября 1999 г. — Астрахань, 1999. — С. 115–119.

39. Островская Е. А. Медико-социальный прогноз последствий беременности и материнства в подростковом возрасте / Е. А. Островская // Репродуктивное здоровье детей и подростков. – 2014. – № 4. – С. 56–59.
40. Пачковський Ю.Ф. Проблеми молоді: соціолого-психологічні аспекти вивчення та діагностики/ Ю.Ф. Пачковський, І. Корнієнко// Зб.наук.-метод. Матеріалів для роботи з дітьми , що зазнали насильства. – Львів : ВНТЛ, 1999. – С.3 – 7.
41. Перелік медичних показань проведення штучного переривання вагітності від 12 до 24 тижнів додаток до Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.1993 р. № 92
42. Радзинский В. Е. Репродуктивное здоровье девочек-подростков, употребляющих психоактивные вещества / В. Е. Радзинский и др. // Наркология. — 2006. — №9. — С. 54–58
43. Репродуктивное здоровье и сексуальность подростков / под ред. А. М. Куликова. — СПб. : Взгляд в будущее, 2006. — 89 с
44. Рівень поширення і тенденції вживання тютюну, алкогольних напоїв, наркотичних речовин серед учнівської молоді України: 2011/[Т.В. Бондар, Ю.П. Галіч та ін.] ; кер. Авт..кол. О.М. Балакірева. – К.: Обнова, 2011. – 176с.
45. Сидоренко Т.П. Вплив різних чинників на процес формування здоров'я здорових підлітків / Т.П. Сидоренко, О.В. Бердник // Медичні перспективи. – 2010. – Т. XV, № 4. – С. 106-109.
46. Станкевич В. В. Сучасні аспекти порушення менструального циклу у дівчаток-підлітків / В. В. Станкевич // Педіатрія, акушерство та гінекологія. – 2005. – № 6. – С. 68–71
47. . Ткаченко Л.В. Усовершенствование подходов к лечению и реабилитации пациенток с маточными кровотечениями пубертатного периода /Л.В. Ткаченко, М.А. Яхонтова // Репродуктивное здоровье детей и подростков. — 2012. — № 5. — С. 25-32.

48. Турчина СИ. Изменения тиреоидного статуса подростков с диффузным нетоксическим зобом на этапах полового созревания. Проблемы эндокринной патологии. 2010; 4: 19–25

49. Шкробанець І.Д. Медико-соціальні паралелі репродуктивного здоров'я дівчат та проблеми перинатальної патології новонароджених дітей / І.Д. Шкробанець, Ю.М. Нечитайло, О.А. Андрієць // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2012. — № 4 (54). — С. 8-12.

50. Шнейдер Л. Б. Психология семейных отношений : курс лекций / Л. Б. Шней дер. — М. : Апрель-Пресс ; ЭКСМО-Пресс, 2000. — 512 с. — (Серия «Кафедра психологии»).

51. Abusuev SA, Kamalov KG. Osobennosti polovogo razvitiya podrostkov v yododefitsitnom regione [Features of the sexual development of adolescents in the iodine-deficient region]. Problemy reproduktsii. 2009;15 (4):31–4. (in Russian).

52. Chaykivska, E. F. (2015). Menarche, Puberty and Vitamin D. Reproductive endocrinology, 2(22), 47–49.

53. Dudina OO, Tereshchenko AV. Sytuatsiinyi analiz stanu zdorov'ia dytiachoho naseleattia [Situational analysis of children's population health state]. Bulletin of Social Hygiene and Health Protection Organization of Ukraine. 2014;2:49-57. doi: [https:// doi.org/10.11603/1681-2786.2014.2.3372](https://doi.org/10.11603/1681-2786.2014.2.3372) (in Ukrainian)

54. Martinez G. Teenagers in the United States: Sexual activity, contraceptive use, and childbearing, 2006-2010 National Survey of Family Growth. National Center for Health Statistics / G. Martinez, C.E. Copen, J.C. Abma // Vital Health Stat. – 2011. – Vol. 23 (31)

55. Omarov NS-M, Ramazanova MA. Osobennosti menstrual'noy funktsii i polovogo razvitiya v obsledovannykh gruppakh [Features of menstrual function and sexual development in the examined groups]. Vestnik novykh meditsinskikh tekhnologiy. 2009;16 (2):90 –1. (in Russian).

56. Palen L.A. The use of reconstent in a national evaluation of adolescent reproductive health program / L.A. Palen, O.S. Ashley, S.B. Jones // J. Adolesc. Health. — 2012. — Vol. 51, № 2. — P. 184-185.

57. Yao K. W. Progress in studies of themale reproductive toxicity of pyrethroid insecticides / K. W. Yao // Zhonghua Nan Ke Xue. – 2008. – 14 (3). – P. 268–271